

Täysistunto

Tiistai 5.2.2019 klo 14.04—15.28

Täysistunto alkoi klo 14.04. Täysistunto päättyi klo 15.28.

Puhetta johti toinen varapuhemies Tuula Haatainen (14.04—15.28).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. U-asiat

Puhemies on lähettänyt valiokuntiin Euroopan unionin asian U 105/2018 vp.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maatilatalouden tuloverolain 10 a §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 319/2018 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Keskustelu

14.04 **Esko Kiviranta kesk:** Arvoisa puhemies! On erinomainen asia, että hallitus on antanut tämän maatalouden tasausvarauksen korottamista koskevan esityksen. Maatalouden tasausvaraushan palvelee monessa mielessä viljelijän veroratkaisuja ja antaa mahdollisuuden ansiotulon verotuksen tasaamiseen. Se on aika pieni osa tämän varauksen merkitystä, mutta se on myös veroluotto ja ennen kaikkea se on etukäteispoisto, joka helpottaa niiden viljelijöitten investointeja, jotka vielä uskaltavat maatalouteen investoida.

Tuon rajan korottaminen, enimmäisrajan korottaminen 13 500 eurosta 25 000 euroon, on hyvä asia. Toivoisin kuitenkin, että voitaisiin poistaa koko tämä euromääräinen yläraja. Silloin kaikki viljelijät saisivat tehdä yhtä suuren suhteellisen varauksen. Tärkeää olisi, että tämä muutos tulisi voimaan aikaisemmin kuin hallitus esittää. Esityshän on vasta vuoden

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

2020 verotuksessa. Sehän voitaisiin hyvin saattaa voimaan jo verovuoden 2018 verotuksessa, mutta ainakin verovuoden 2019 verotuksessa se pitää saada voimaan.

Erinomainen esitys. Täytyy taas kiittää hallitusta hyvästä esityksestä.

14.06 Tytti Tuppurainen sd: Arvoisa rouva puhemies! Suomessa vallitsee varsin pitkälle menevä yksimielisyys oman kansallisen elintarviketuotannon tarpeellisuudesta. Yhtä lailla ymmärrämme, että oma ruoantuotanto edellyttää yhteisiä panostuksia, joilla maatalouden kannattavuus varmistetaan. Meidän luonnonolomme eivät anna edellytyksiä selvitä eurooppalaisissa kilpailussa. Lisäksi on todennäköistä ja, sanottakoon se tässä myös suoraan, toivottavaakin, että elintarvikekauppaa vapautetaan globaalisti.

Globaali elintarvikkeiden vapaakauppa ei ole yksinkertainen asia. Se ei saa vaarantaa ruokaturvaa Suomessa eikä Euroopassa. Huoltovarmuus on turvattava, samoin elintarvikkeiden laatutaso. Vapauttamiseen on kuitenkin pitkällä aikavälillä syytä varautua, jotta emme joudu samankaltaiseen äkkisopeutukseen kuin taannoin Suomen EU-jäsenyyden alkaessa.

Panostukset oman maataloutemme tukemiseen eivät voi olla kaupan esteitä. Myös suuralle tulotuella on ylärajat. Siksi tukea on kanavoitava myös verojen kautta. Hallituksen esitys maatalouden tasausvarauksen ehtojen parantamisesta on sen vuoksi, puhemies, kannatettava. Kaksi näkökohtaa antaa kuitenkin aihetta sisällyttää tähän kannatuspuheenvuoroon varauksia.

Ensinnäkin: Euroopan yhteisölainsäädäntöön nähden hallituksen esitys on tehty aika rohkeassa etunäköjässä. Esityksessä viitataan tarpeeseen käydä keskusteluita komission kanssa muutoksen suhteesta valtioneuvoston päätösten tulkintoihin. Nämä keskustelut olisi aina syytä käydä etukäteen ja varmistaa asia ennen lakiesitystä. Ainakaan vaalit eivät ole hyvä syy edetä EY-oikeuden heikoille kevytjälle.

Toisekseen: Esitykset ovat taakka maatalousvaltaisille kunnille. Lopulliset veromenevykset ovat toki pieniä, mutta pienille kunnille ne voivat olla iso lovi tuloihin. Vaikka esityksessä luvataan kompensatioita, jäävät nekin myöhemmän arvailun ja valmistelun varaan. Kuinkahan valtioneuvostonjärjestelmä taipuu tuollaiseen hienosäätöön? Ettei asia vain myöhemmin unohtuisi. Olisi ollut paikallaan valmisteluvaiheessa kuulla maatalouden etujärjestön ohella myös Kuntaliittoa.

14.08 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa puhemies! Todella myöskin kannatan tätä esitystä ja yhdyin edustaja Kivirannan näkemyksiin siitä, että olisi paikallaan katsoa, että tämä esitys kohtelisi kaikkia viljelijöitä samalla tavalla eli tämä yläraja tästä poistuisi, koska siinä on kuitenkin prosenttileikkuri olemassa. Tässä ei ole mistään pysyvää tuesta kysymys, vaan kysymys on siitä, että tehdään ennenaikaisia poistoja, jotka sitten tuloutuvat myöskin aikaa myöten pääosin verotuloina.

Kyllä minä, edustaja Tuppuraisen puheenvuoron johdosta, ihmettelen tätä EU-nöyristelyä silloinkin, kun siihen ei ole mitään aihetta. Ei Suomen pidä lähteä kaikkia asioita kysymään, vaan meidän pitää lähteä siitä, mikä on Suomen etu, ja sitten esittää se EU:lle ja viedä se lävitse. Liikenneministeriö minusta on onnistunut tässä viime aikoina, juuri oikeanlaisessa EU-politiikassa, eikä ole lähtenyt etukäteen omia esityksiään tyrmäämään.

Todellakin tänä päivänä nuoria viljelijöitä pitää rohkaista investoimaan. Ehdottomasti pitää rohkaista investoimaan, koska näkymä monella tapaa on epävarma ja riskit ovat lisääntyneet. Sen takia tällaiset esitykset, jotka edes vähän osaltaan pienentävät sitä riskiä,

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

jolloin voitaisiin investoida suomalaisen puhtaan ruoan hyväksi, ovat totta kai tärkeitä, eikä pidä nyt lähteä tässä saivartelemaan.

14.10 Peter Östman kd: Arvoisa rouva puhemies! Huoltovarmuuden ja kotimaisen laadukkaan ja puhtaan elintarvikeketjun turvaaminen ja maakuntien elinvoiman vahvistaminen on nähtävä kokonaisuutena, josta halutaan pitää huolta. Edellä mainitusta syystä pidän käsittelyssä olevaa hallituksen esitystä oikeansuuntaisena.

Verovelvollinen voi nyt vähentää maatalon maatalouden puhtaasta tulosta veroilmoituksessaan ennen verovuodelta toimitettavan verotuksen päättymistä tekemänsä varauksen. Niin kuin tässä kuultiin, tasausvarauksen suuruus on enintään 40 prosenttia maatalon maatalouden puhtaasta tulosta ennen varauksen vähentämistä. Tasausvaraustahan on sovellettu Suomessa vuodesta 91. Työryhmän, joka nyt on työstänyt tätä uudistusta, mukaan tälle uudistukselle, tuloksen tasauskeinolle, voitiin asettaa muun muassa seuraavia tavoitteita: menetelmän tulisi vähentää kassaperiaatteeseen kohdistuvia paineita epätaloudellisiin ratkaisuihin, ja menetelmä ei sisältäisi investointivarauslain ohjailuvaikutuksia.

Lausuntokierroksella lausunnonantajat pääosin kannattivat hanketta. Eräissä lausunnossa esitettiin, että tasausvarauksen euromääräinen yläraja tulisi poistaa kokonaan, eli samoin kuin mitä edustaja Kiviranta pitäisi hyvänä, että esitetty yläraja voitaisiin poistaa, koska ne investoinnit, mitä tehdään, ovat aina suhteellisia, ja siinä mielessä ylärajan poistaminen olisi suotavaa.

14.11 Sari Essayah kd: Arvoisa rouva puhemies! Liityn niitten edustajien joukkoon, jotka tätä esitystä täällä tervehtivät ilolla. Maatalouden kannattavuuden parantaminen on äärimmäisen tärkeää, ja tällä tasausvarauksella voidaan jaksottaa tuloa maataloudessa. Voisi sanoa, että tietyssä mielessä tämä rinnastuu esimerkiksi yritysten investointivarausten tyypisiin varauksiin, joissa on mahdollisuus katsoa, missä vaiheessa tarvitsee tehdä suurempia hankintoja, ja sitten tulouttaa tulosta siinä vaiheessa, kun niitä hankintojakin ollaan tekemässä. Ainakin itse ajattelen, että tämä on todella järkevä tapa maatalouden isoja investointeja myöskin sisäisesti omalla harkinnalla olla käyttämässä.

En ihan ymmärtänyt sitä, millä tavalla tässä tapahtuisi verotuksellisia menetyksiä, jos kysymys on kuitenkin siitä, että maataloudessa nämä rahat ollaan investoimassa niihin tuotantontekijävälineisiin, joita tarvitaan siihen, että maataloutta ja maataloustuloa voidaan tulevaisuudessa tehdä. Täällä onkin esitetty muutamia duubioita siitä, pitäisikö yläraja kokonaisuudessaan poistaa. No, on tietysti tärkeää, että nyt ylipäättänsä päästään liikenteeseen tällä mallilla, ja ehkä sitten tulevaisuudessa voidaan miettiä, millä tavalla 40 prosentin maatalouden puhtaan tuoton ja toisaalta 25 000 euron maksimiylärajan kohdalla kannattaisi menetellä.

Vielä tästä voimaantumissäännöksestä. Toki jos se olisi mahdollista veroteknisesti, niin miksei tämä voisi olla vaikka jo kuluvan vuoden verotuksessa hyödynnettävissä, mutta tietenkin niin sanotusti parempi myöhään kuin ei milloinkaan.

Tosiaankin tämä on äärimmäisen tärkeä avaus, ja mielelläni tällaista olen tukemassa.

14.13 Anne Kalmari kesk: Arvoisa rouva puhemies! Mitä tässä on edellä sanottu, on todella oikein. On todella tärkeää, että teemme tekoja, niin että puhdas ruoantuotantomme voisi säilyä. Se on ensiarvoisen tärkeää myös huoltovarmuutemme kannalta.

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

Siitä, mitä edustaja Tuppurainen totesi veromenetyksistä kunnissa, täytyy muistaa, että pääosin viljelijät, joilla on suurempia tuloja, maksavat pääomatuloveroa, sitä teidän ap-teekkarituloanne, josta paljon täällä salissa on huudettu. Eli velkaiset, investoineet viljelijät voivat siirtää hyviltä vuosiltaan vähän tuloa seuraaville vuosille, koska vuodet eivät ole veljeksiä, ja sitten taas kun on investointien aika, niitä pystytään entistä paremmin tekemään.

On totta, että jos tasausvarauksen yläraja poistettaisiin, se helpottaisi vielä nykypäivän, tulevaisuuden tiloja.

Olisi tärkeää saada tämä mahdollisimman pian voimaan, olen tästä täysin samaa mieltä kuin edustaja Kiviranta. Mutta en todellakaan olisi erityisen huolissani kuntien verotulomenetyksistä, sillä pääomatuloverohan ei suoraan kuntiin kerry.

14.15 Lasse Hautala kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen ehdotus maatalouden tuloverolain muuttamisesta on hyvä ja kannatettava ehdotus.

Yhdyn niihin näkemyksiin, mitä verojaoston puheenjohtaja, edustaja Kiviranta omassa puheenvuorossaan toi esille, eli että tasausvarauksen enimmäismäärän euromääräinen yläraja poistettaisiin niin, että 40 prosentin raja puhtaasta tulosta olisi kaikilla mahdollinen. Silloin se olisi tilojen välisestä liikevaihdosta riippumaton ja siinä mielessä viljelijöiden näkökulmasta tasapuolisempi.

Toiseksi voimaan astuminen. Tässä lakiehdotuksessa on lähdetty siitä, että se toteutettaisiin vasta vuoden 2020 verotuksessa, mutta sehän olisi periaatteessa mahdollista toteuttaa vaikka jo viime vuodenkin, vuoden 2018, verotuksessa, koska ei se olisi poikkeuksellista, että näin meneteltäisiin. Mutta ainakin se olisi mahdollista tämän vuoden, 2019, verotuksessa huomioida.

Tasausvaraus on käytännössä investointivaraus. Sillä mahdollistetaan osaltaan myös se, että tilat voivat omiin investointeihinsa varautua jo etukäteen, ja kyllä meidän on nähtävä se, että maatalouteen investoiminen on meidän koko elintarviketuotantomme kilpailukyvyn kannalta äärimmäisen välttämätöntä. Ja pitää muistaa kuntataloudenkin näkökulmasta se, että maatalouteen tehdyt investoinnit useimmiten tuovat investointien toteutuksen aikana myöskin merkittävästi työtä ja toimeentuloa sinne paikkakunnalle, mitä kautta taas ne, jotka niihin osallistuvat, maksavat sitten niistä tuloista veroa.

14.17 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Täytyy sanoa, että en olisi ajatellut koskaan käyttäväni tätä puheenvuoroa parlamentissa ja että me joudumme tällaiseen vastakkainasetteluun. Puhutaan kunnallisverosta ja siitä, kuinka me työläiset, palkansaajat maksamme kunnallisveroa, ja pääomatulojen verojen maksajista. Minä olen kiihkeä maatalouden kannattaja ja yrittäjätoiminnan edistämiseksi myönteinen vasemmistolainen kansanedustaja, mutta pitäisi nähdä nyt ja uskaltaa sanoa se ääneen, että me maksamme kunnallisverolla kuitenkin pääomatuloja saavien perheiden lasten kasvatuksesta, meidän kunnallisveropotentialillamme.

Mutta olen sitä mieltä, että tämä esitys on erittäin hyvä ja sitä pitää kannattaa. Me tarvitsemme ja me haluamme turvata tämän. Olen siitä hallituksen esityksen kanssa samaa mieltä, että näin pitää menetellä. Tässä on juuri sitä, mikä turvaa meidän koko elintarvikeketjumme, ruokatalouden ketjumme toimivuuden. Tämä on pieni signaali siitä, mihinkä investointeja pitää suunnata. Ja kuten edustaja tässä aiemmin sanoi, tässä on juuri se, että se antaa varmuutta sinne, mihinkä investointeja halutaan suunnata, ja se rohkaisee nuoria, uu-

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

sia yrittäjiä sukupolvenvaihdoksen tai jonkun muun kautta siirtymään tälle elinkeinoalueelle.

Arvoisa rouva puhemies! Vähän ristiriitaisissa tunnelmissa tämä puheenvuoro päättyy nyt.

14.19 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Aivan hyvä hallituksen esitys tämä on, mutta pitää mielestäni rohjeta tarkastella tätä tilannetta, mihin suomalaiset maatilat ovat joutuneet. Se, että jotain tasausvarausta tai jotain muuta tällaista pientä veroyksityiskohtaa muutetaan — sinällään ne ovat kannatettavia, ja ne ehdottomasti pitää hyväksyä mahdollisimman pian, mutta tämä lopullinen ongelma, mikä on aiheutunut suomalaisille maataloille, on jatkuvasti ollut tämä aleneva tulovirta tilalle päin. Se tuote, mitä maanviljelijä tilallaan tuottaa ja myy markkinoille, on ollut alennusmyynnissä halpuutettuna jo niin pitkään, että alkaa pikkuhiljaa usko mennä suomalaiselta maanviljelijältä, että pystyykö tässä enää perhemaataloutta harjoittamaan.

Viime vuoden valopilkku on tietenkin ollut tämä monelle maatilalle erittäin tärkeä metsätalouden tulo, joka on hieman kehittynyt positiiviseen suuntaan viime vuosina hyvän markkinatilanteen takia. Puumarkkinat ovat vetäneet, ja hintakin on hieman kohentunut. Se on positiivinen uutinen, koska monelle maatilallehan metsän tuotto edustaa huomattavaa osaa tilan puhtaasta tuotosta. Mutta tuleeko maatalouden oma tuotanto pellosta vai tuleeko se navetalta, vai mistä tulee maanviljelijän tulovirta siihen perhemaatalouteen, siihen meidän pitäisi tässä talossa kiinnittää erittäin vakavaa huomiota. Nyt on parhaillaan valmistumassa Karhisen työryhmän loppuraportti siitä, mitä toimenpiteitä tarvitaan, että maanviljelijä saisi oikeudenmukaisen osuuden siitä, kun maatalouden tuote jalostetaan eteenpäin, ettei sitten se kauppa ja jalostusporras veisi kaikkea ja maanviljelijä jäisi taas kerran yksin siihen alenevaan tulovirtaan.

Tämä on niin vakava juttu, tämä ruoan halpuuttaminen, mikä tässä maassa nyt tuntuu olevan muodissa, ja vasta saimme lukea lehdestä ja muista tiedotusvälineistä näimme, että taas on uusi halpuutuskierron alkamassa. Koska nämä meidän keskusliikkeet aidosti rupeavat ajattelemaan suomalaisen maanviljelijän todellista asemaa? Eihän tämä tällä keinoin voi jatkua, että arvokasta työtä tekevää porukkaa pidetään suurin piirtein orjan asemassa ja sitten sen jälkeen vielä keskusliikkeet keuhuvat suurilla voitoillaan. Ja kun katsoo tuota kenttää, mistä tämä tällainen halpuutusidea on tullut, niin kun tämäkin kyseinen toimija on noussut kuitenkin osuustoiminnan piiristä, niin pikkusen ihmettelen, missä näiden ihmisten omatunto on.

Kyllä suomalainen maanviljelijä tekee Suomen kansan kannalta äärimmäisen arvokasta työtä. Jos emme itse pysty tähän maahan tuottamaan omaa ruokaamme, puhdasta, ravitsevaa, hyvää ruokaa, niin sitten me olemme noiden maailmanmarkkinoiden armoilla, ja sellaiseen Suomea ei koskaan saa päästää. Toivoisin nyt vihdoinkin, että nuo kauppaneuvokset ja vuorineuvokset siellä suurissa hallintopalatseissaan pikkuhiljaa rupeaisivat ajattelemaan hieman enemmän suomalaisilla aivoilla.

14.22 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa rouva puhemies! Perussuomalaiset arvostavat suomalaista maataloutta erittäin vahvasti, ja siksi totean ryhmänkin puolesta, että tämä esitys on paikallaan, hyvä ja kannatettava. Tämä on ilmeisesti osa sitä sarjaa, mitä tässä on viime viikkoina käsitelty maatalouden ahdingon helpottamiseksi. Meillähän oli tämä tilapäis-

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

lainojen valtiontakauslaki, sitten satovahinkovakuutusten veron poistaminen määräaikaaisesti ja nyt tämä tasausvarausesitys. Kaikki ovat hyviä ja tarpeellisia esityksiä.

Tässä yhteydessä en kyllä voi olla ihmettelemättä sitä, että sosiaalidemokraattien suunnalta tuli moitteet siitä, että hallitus ei ole etukäteen nöyristellyt Brysselin suuntaan ja pyytänyt lupaa tehdä tätä päätöstä, joka on kuitenkin käytännössä tietyllä tavalla siirto eteenpäin eikä mikään pysyvä helpotus maataloudelle. Näissä aikaisemmin mainitsemisani lakiesityksissä oli EU:lta hankittuja lupia, ja muistelen, että tätä polttoaineveron palautusta sai jo aiemmin ja sille myös haettiin Brysselin lupa. Tämä on kyllä sellaista nöyristelyä. Kysymys on kuitenkin suomalaisen maatalouden säilymisestä, omavaraisuudesta, huoltovarmuudesta, näistä aivan perusfundamenteista meidän kansamme turvallisuuden ja toimeentulon sekä maaseudun asuttuna pitämisen, viljelijäväestön tulevaisuuden kannalta. Nämä ovat aivan keskeisiä.

Suomen hallituksen pitää ottaa ryhdikäs asenne siihen, ettemme kaikkea kysy Brysselistä. Eivät nuo Etelä-Euroopan jäsenmaatkaan niitä kysele vaan tekevät, ja sitten vuosien mittaan saattaa tulla moitteet EU:lta — mitä niistä. Moittivathan ne äänestäjätkin meitä tuolla kaduilla ja kujilla, mutta mitä sillä väliä on, antaa tulla vain.

Kysymys on siis ihan tärkeästä esityksestä, mutta tässä yhteydessä on kyllä todettava, että nämä kaikki viimeaikaiset hallituksen esitykset ovat tilapäisiä, auttavat hetken eteenpäin, mutta maatalouden pysyvä kannattavuuskriisi ei näillä ratkea, ja se on meille iso ongelma, josta pitää kyllä antaa hallitukselle jonkin verran sapiskaa, että niihin ei ole puututtu. Esimerkiksi kaupan ja teollisuuden osuudesta ruoan loppuhinnasta pitää siirtää osa viljelijöille.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Tässä on pyydetty nyt vastauspuheenvuoroja. Jos on lyhyeen debattiin halukkuutta, niin se on nyt mahdollista. Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat osallistua debattiin, nousemaan seisomaan ja painamaan V-painiketta.

14.25 Sirkka-Liisa Anttila kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Kankaanniemen puheenvuoron johdosta haluan huomauttaa, että tässä ei ole kysymys mistään nöyristelystä. Tässä on kysymys siitä, että meillä on ollut jo samantyyppinen järjestelmä ja nyt se otetaan uudelleen käyttöön, tavoitteena antaa mahdollisuus tuottajille tulevia investointeja varten tehdä varauksia. Tämä on ihan normaali järjestelmä, ja tässä tämä lainsäädäntö säädetään ja sen jälkeen EU:lle asiasta ilmoitetaan. Olen aivan varma siitä, että tähän ei tule mutkia matkaan, syystä, että EU-aikana tätä samaa järjestelmää on meillä sovellettu, ja on hyvä, että se otetaan nyt uudelleen käyttöön.

Sitten kysymys siitä Kankaanniemen moitteesta, ettei mitään ole tehty. Elinkeinon kannattavuuden hyväksi on tehty, muun muassa kuivuuspaketti on yksi hyvä osoitus siitä. Ja toinen asia on se, että parhaillaan selvitysmies Karhinen viimeistelee esityksiään, joista torstaina sitten kuullaan enemmän, ja sen jälkeen on sitten niiden toimien aika. Eli valmistelua ja työtä ja päätöksiä on tehty — kannattaa olla avoin.

14.27 Markku Eestilä kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Itse tulkitin edustaja Kankaanniemen näkemyksen tueksi tälle hallituksen esitykselle. Mehän tiedämme, että suomalaisen maatalouden keskeisiä ongelmia on oikeastaan kaksi: Toinen on liian suuri kulurakenne, josta minun mielestäni pitääkin tulla jonkunmoinen selvitys — toivottavasti Karhinen ottaa kantaa tähän. Toinen on sitten se, että Suomessa valitettavasti

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

joudutaan investoimaan tavalla, joka nostaa investointikustannukset korkealle, ja se tulee väistämättä sitten vaikuttamaan tulevaan pääomarakenteeseen ja rahoituskuluihin, ja tämä on isoille investoineille tiloille iso ongelma. Hallituksen pyrkimys aikanaan poistaa kiinteistövero maatilatalouden tuotantorakennuksilta ei onnistunut, koska EU pani vastaan, ja siihen edustaja Kankaanniemi minusta aivan oikein kohdisti kritiikin: ei kumarrella EU:hun päin, vaan tehdään kansallisia päätöksiä, ja jos se sitten johtaa johonkin moitittavuuteen, niin kuin autoverossa oli, niin onhan siinä 15 vuotta aikaa sitten vatuloida niitten kanssa.

14.28 Anne Kalmari kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Myllykoski, kyllä meillä ja vasemmistoliitolla on edelleen samat köyhät, mutta halusin kertoa, että kun pääsäännön mukaan pääomatuloa on määrä, joka on 20 prosenttia nettovarallisuudesta, niin monesti, jos tulot ovat pienet, ei haluta edes pääomatuloveroa maksaa, koska kunnallisveron maksaminen on paljon halvempaa. Eli halutaan, että ei mennä sen pääomatulon veroprosentin kautta, joka on 30 prosenttia ja sitten kolmekymmentä tonnia tienaa vielä korkeampi. Kuitenkin niillä, jotka ovat miljoonanavetat investoineet, tietenkin täytyy olla niin paljon tuloja, että se vääjäämättä menee sen pääomatuloveron mukaan. Tätä koetin selittää.

Ihan muutoinkin yrittäjävähennys kohdistuu sellaisille henkilöyrityksille, joista moni tienaa alle kaksi tonnia kuussa, itse asiassa neljäsosa yksinyrittäjistä ansaitsee alle 1 000 euroa kuukaudessa. [Puhemies koputtaa] Todellakaan kohdistuminen ei ole apteekkareille, siksi halusin tämän nostaa.

14.29 Jari Myllykoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Juuri tuo edustaja Kalmarin loppupuheenvuoro on sitä, mistä me olemme täysin samaa mieltä, ei poikkipuolista sanaa. Kysymys on vain siitä, kuinka pääomatulot kohdentuvat kuntaan. Ja se pitäisi sitten aina yhteiskunnallisessa keskustelussa huomioida, että kun puhutaan kaivosveroista ja yritysveroista, niin meidän pitäisi nähdä se kokonaisuus, mikä on se kunnan kantokyky, kuinka se kunnallinen palvelurakenne kustannetaan. Siinä mielessä meidän tätä keskustelua pitää uskaltaa käydä avoimesti. Ei kannata laittaa päätä pensaaseen, vaan ollaan avoimia ja rakennetaan tätä yhteiskuntaa yhdessä siihen suuntaan, että me voimme myös verotuksen osalta katsoa sen, että kunnat — ja ehkä nyt sitten tulevat maakunnat — pärjäävät niin, että työn verotuksesta [Puhemies koputtaa] tuleva kunnallisverotus myös kohdentuu samalla tavoin kuin yritysverotus.

14.30 Arto Satonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Puutun tässä debatti-puheenvuorossa lyhyesti kahteen asiaan.

Tässä EU-asiassa uskon, että asia on nimenomaan niin kuin edustaja Anttila tässä sanoi, että kun tämä järjestelmä on ollut käytössä jo aiemmin, niin uskon sen siellä menestyvän. [Sirkka-Liisa Anttila: Kyllä!] Minun tietääkseni Euroopan unionissa on myöskin sellainen linjaus, että kaikkien jäsenmaiden alueella on voitava harjoittaa kannattavaa maataloutta, jotta huoltovarmuus turvataan.

Sitten tähän verotusasiaan, jonka edustaja Myllykoski otti esille. Tässä on tietysti monta näkökulmaa, mutta jos oikeasti siitä puhutaan, kuka ne verot maksaa, niin muistan nähneeni sellaisen tiedon — korjatkaa, jos olen väärässä — että yli 40 000 euroa vuodessa ansaitsevat maksavat 95 prosenttia kaikesta ansiotuloverosta, ja se porukka maksaa myös suu-

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

rimman osan kunnallisverosta ja suurimman osan pääomatuloveroista. Eli kyllä ne ovat ne hyvätuloiset, jotka meillä maksavat, niin kuin tietysti pitääkin, että tämä yhteiskunta pysyy pystyssä.

14.31 Esko Kiviranta kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On aika outoa, että jälleen on löydetty myös tämä valtiontukikortti. Suomen EU-jäsenyyshän tuli voimaan vuoden 1995 alusta, ja tämä tasausvaraus on ollut rakenteeltaan täysin muuttumattomana voimassa nyt yli 24 vuotta. Sitä myös vuonna 2001 korotettiin arvovaltaisessa hallituksessa, jossa oli pääministerinä Paavo Lipponen, valtiovarainministerinä Sauli Niinistö ja maa- ja metsätalousministerinä Kalevi Hemilä. Tämä euromäärä kaksinkertaistettiin silloin ja prosentti nostettiin 30:stä 40:een, eikä kenellekään tullut mieleenkään, että kysymyksessä olisi valtiontuki.

Sitten sanoisin, että olisi investoivien nuorten viljelijöitten kannalta erittäin tärkeää, että tätä tasausvarauksen käyttöaikaa pidennettäisiin nykyisestä kolmesta vuodesta viiteen vuoteen. Se antaisi paremmat mahdollisuudet käyttää investointeihin maatalouden tulorahoitusta tämän investointivarauksenakin toimivan tasausvarauksen kautta.

14.32 Arto Pirttilahti kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä on todellakin hallituksen erinomainen esitys, ja täällä on esille tullut, Anttilan ja Kivirannan puheenvuoroissa on hyvin asiantuntevasti kerrottu, mikä on tasausvarausten tausta. Tämä on todella hieno asia siinä mielessä, että juurikin tasausvarauksella ei tarvitse tehdä niitä vuodenvaihteen, sanotaan, satunnaisia tai äkkinäisiä investointeja, kun ollaan sitten tekemässä verosuunnittelua.

Yhdyn myös edustaja Kivirannan esitykseen, tähän viiden vuoden jaksoon. Meillähän on vähän samantyyppinen menovaraus kylläkin metsäpuolella, ja sen ainakin itse olen huomannut, että hyvin äkkiä se viisi vuottakin tulee siellä vastaan, jos ei siihen menovaraukseen olevia asioita ole vielä tehty. Yhtä lailla kuin tässä puhutaan investoinneista koneisiin, kalustoon, laitteisiin, nykyisillä maatiloilla ne investoinnin koot ovat niin suuria, että niihin on hyvä tietenkin omaakin massia varata, ja se olisi hyvä asia, jos tämä jakso olisi todellakin pidempi.

14.33 Eerikki Viljanen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Myllykoski piti aikaisemmin sinänsä ansiokkaan puheenvuoron ja esitti huoltaan maatilojen heikosta kannattavuudesta ja viljelijöitten ahdingosta.

Mutta keskustelu siitä, että tämä järjestelmä olisi keino välttää veroja — tämä mielikuva on kyllä harhaanjohtava. Tasausvarausjärjestelmähän on tavallaan tulevien investointien ennakkopoiston mahdollisuus. Se ei ole veron välttelyä. Se ei ole veron välttelyä kunnallisverotuksessa, ei pääomaverotuksessa, ei missään verotuksessa. Sitä voi kuvata niin — jos haluaa tällä lailla karrikoiden kuvata — että sillä pystyy vuodella siirtämään eteenpäin veroja tehden ennakkopoiston tulevista investoinneista. Ja tämä kytkeminen pääomatuloihin on sikälikin ontuvaa, että useimmiten nämä investoivat tilat ovat nettovarallisuudeltaan semmoisessa tilanteessa, etteivät ne edes pysty nostamaan pääomatuloja euron euroa yrityksestä. Elikkä sikälikin huoli siitä, [Puhemies koputtaa] että tässä olisi jonkinäköistä verovuotoa, on turha.

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

14.35 Toimi Kankaanniemi ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tulloon nyt vielä kerran sanottua, että me kannatamme tätä esitystä, mutta kun edustaja Tuppurainen otti ensimmäisessä puheenvuorossaan, tai ainoassa puheenvuorossaan, sen, että olisi pitänyt etukäteen EU-notifikaatio hoitaa, niin sitä arvostelin, että tällainen nöyristely ei ole mistään kotoisin. No, nyt asiantuntijat kertoivat, miten tämä on vanhastaan voimassa ollut, ja nyt sitten se uudistetaan. Edustaja Vähämäki on jo esittänytkin, että sitä jatkettaisiin viiteen vuoteen. On hienoa kuulla, että täällä on päähallituspuolueen tuki tälle esitykselle.

Arvoisa puhemies! Sitten tästä Karhisen työryhmästä totean vielä, että se valitettavasti tekee vielä nyt töitä ja esitykset tulevat niin myöhään, että tämä hallitus ei ehdi tehdä niille yhtään mitään, ja se jää sitten ehkä sellaisen hallituksen käsiin, jossa mahdollisesti edustaja Tuppurainen on maa- ja metsätalousministerinä. Luotammeko siihen?

14.36 Olavi Ala-Nissilä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta tämä edustaja Tuppuraisen EU-kortti oli kyllä varsinainen liioittelu.

Ensinnäkin, tämä on todellakin olemassa oleva järjestelmä. Toiseksi, tuloverotus kuuluu kansalliseen kompetenssiin. Kolmanneksi, tässä ei ole mistään varsinaisesta tuesta lainkaan kysymys, vaan on kysymys verotuksen jaksottamisesta, poistojen jaksottamisesta pitemmällä aikavälillä, ennenaikaisista poistoista. Neljänneksi, minusta meillä muutenkin ollaan liian EU-orientoituneita joissain ministeriöissä. Annoin tunnustusta liikenneministeriölle. Siellä on pystytty viemään asioita eteenpäin, mutta valtiovarainministeriö meni tästä vinjetistä, jota juuri käsitelimme tuolla liikennevaliokunnassa, etukäteen pyytämään lausunnon. Totta kai virkamiehet siellä rupeavat problematisoimaan näitä asioita, ja sitten ollaan siinä ongelmissa. Suomella pitää päinvastoin olla oma esitys, jota viedä eteenpäin, ja sitten katsotaan, onko siinä jotain ongelmia. Vaaditaan kansallinen [Puhemies koputtaa] näkökohta ensin, ennen kuin mennään kysymään tarpeettomia kysymyksiä.

14.37 Eero Suutari kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä esitys siirtää, ei vähennä verotusta, ja kansantalouden kannalta tällä on suuri merkitys siinä, että se koskee osakeyhtiöitä, ja kun tämä esitys muutenkin nopeuttaa rakennemuutosta, niin tällä tavalla on maksimoitu se, että rakennemuutos maataloudessa tapahtuu nopeammin kuin aikaisemmin. Tämä on minusta hyvä puoli.

Valtiontuki tämä ei mielestäni ole todellakaan, koska on käytetty aikaisemmin, eikä EU tästä todennäköisesti ole sillä tavalla kiinnostunut ollenkaan.

Sitä käyttöaikaa kolmesta viiteen vuoteen, mitä Kiviranta esitti, ainakin minä tukisin, ja poistaisin kyllä kokonaan myös tämän ylärajan, koska rakennemuutoksesta on kysymys.

14.38 Pertti Hakanen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys on äärimmäisen hyvä ja tärkeä tässä kohtaa, kun mietitään sitä, millä tavalla luodaan nuoriin maatalousyrittäjiin uskoa tulevaisuuteen, uskoa tehdä näitä investointeja, ja tämä on yksi elementti, jolla myöskin sitä kannustusta tehdään. Ja nimenomaan tässä ei ole mistään veron maksamatta jättämisestä, vaan tässä on nimenomaan tasausvarauksesta kyse, jolla siirretään sitä verokertymävuotta.

Niin kuin edustaja Kiviranta toi hyvin esille, kyllähän tämä menettely on ollut olemassa, nyt muutetaan vain rajoja. Tässä on käsittääkseni aivan turhaa spekuloida sillä, etteikö tämä olisi EU:n hyväksymää. Nyt meidän täytyy vain olla rohkeita, myöskin löytää näitä

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

konsteja, millä tavalla me voimme luoda sitä yrittäjähenkisyyttä entistä enemmän maatalouden sektorille.

14.39 Jari Myllykoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin täytyy sanoa edustaja Viljaselle, että en todellakaan tarkoittanut tähän lakiesitykseen liittyviä asioita. Kannatan tätä todella lämpimästi ja olen sitä mieltä, että investointeja ja nimenomaan nuorien yrittäjien tulevaisuudennäkymiä pitää rohkaista. [Pertti Hakanen: Hyvä!] Se on erittäin hyvä suunta, ja siinä mielessä tälle esitykselle on pakko antaa kiitosta. Täällä edustajat Anttila ja Kiviranta perustelivat kyllä niin hyvin tämän asian, ettei tässä pitäisi olla kellään mitään sisällöllistä erimielisyyttä, etteikö tätä voitaisi viedä eteenpäin.

Voimme keskustella sitten muusta maatalouspolitiikasta, mutta tämän hallituksen esityksen kannalla kyllä pystyn pystypäin olemaan vasemmistoliiton kansanedustajana. Tämä on hyvä asia. Täytyy sanoa, [Puhemies koputtaa] että perussuomalaisista on tullut tämä erittäin hyvä viiden vuoden esitys.

14.40 Markus Lohi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä on erinomaisesti todistettu sitä, että tässä varausjärjestelmässähän ei ole kysymys verojen vähenemisestä pitkällä aikajaksolla vaan tuloksen tasaamisesta, jaksotuskysymyksestä. Pystytään pikkusen paremmin varautumaan etukäteen, keräämään vähän puskuria ja omarahoitusosuutta investointeihin. Jos tämän korottaminen nyt pieneltäkin osin helpottaisi monia, voi sanoa, aika hankalassakin tilanteessa olevia maatalousyrittäjiä, niin olen kyllä iloinen siitä, ja erityisesti olen iloinen siitä, että tässä salissa näyttää olevan suuri yksimielisyys, että tämä on hyvä esitys.

En voi kyllä olla tässä tilanteessa korostamatta myös sitä, että tähän ei ratkaise millään tavalla niitten ahdingossa olevien tilojen tilannetta. Itse ainakin olen viime aikoina korostanut sitä, että me voimme kaikki tehdä kuitenkin pikkusen enemmän suomalaisen maatalouden eteen ostamalla suomalaisia tuotteita ja olemalla siinä todella tiukkoja, että me kannatamme vain suomalaisia elintarvikkeita. [Eduskunnasta: Hyvä, Suomi!]

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Edustaja Hoskonen, ja sen jälkeen puhujalistaan.

14.41 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Aivan oikein, tämä tasausvaraus todellakin on erittäin hyvä työväline niille tiloille, jotka aikovat investoida tulevaisuuteen, ja tällä keinoin ne pystyvät varaamaan rahaa sitä varten, että investointi tehdään. Ajatelkaapa, hyvät verojen kiertoa pelkäävät edustajat, että sellainen maanviljelijä, joka tekee tasausvarauksen ja valmistautuu investointiin, vaikka ostamaan traktorin — joka todennäköisesti on suomalaisvalmisteinen, kun noita maatilojen traktori-kantoja vähän katselee — maksaa siinä uudessa tuotteessa hurjan paljon erilaisia veroja, muun muassa arvonalisäveroa ja vaikka mitä veroja, työn verotusta ynnä muuta. Elikkä tätä kautta, jos me saamme tämän rullan pyörimään niin, että tilat kannattavat, tällainen tasausvaraus on ihan suorastaan loistava.

Mutta toinen asia on tilojen kannattavuus. Olen saanut tämän viimeisimmän ruoan halpuutuskierroksen jälkeen suurilta maitotiloilta, jotka ovat investoineet uusiin navettoihin ja uusiin laitteisiin ja koneisiin, todella karmeita viestejä, missä tilanteessa heidän tilansa

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

ovat. Kyllä meidän pitää tässä talossa nyt pikkuhiljaa herätä miettimään, ja samoin noissa keskusliikkeissä, mitä tälle asialle pitäisi tehdä.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Sitten mennään puhujalistaan.

14.42 Arto Satonen kok: Arvoisa puhemies! Tästä on jo käyty varsin hyvä ja laaja keskustelu, ja on tietysti itsestään selvää, että tämä on vain yksi niistä toimista, jotka pyrkivät auttamaan tässä maatalouden kannattavuustilanteessa ja ennen kaikkea rohkaisemaan investointeihin, mutta kylläkin tärkeä palikka.

Ehkä sellainen näkökulma vielä, joka tässä on ehkä sivulauseessa jo tullut esille mutta jota ei ehkä ole ihan suoraan sanottu, että maataloushan on hyvin pääomavaltainen ala. Ja tietysti varsinkin semmoisella alalla, jossa tulokset ovat varsin pieniä suhteessa sitoutuneeseen pääomaan, investoiminen ei ole kovin helppoa, ja silloin jos sitä pystytään edesauttamaan tällaisella tasausvarausjärjestelmän tyyppisellä ratkaisulla, mitä tässä nyt esitetään, niin se on ihan varmasti kokonaisuuden kannalta järkevä.

On varmaan syytä sitten tarkastella tätä aikakysymystä ja myöskin tätä ylärajakysymystä, mutta tämä on kuitenkin nyt sellainen asia, jolla päästään eteenpäin. Tämä on hyvin oikeansuuntainen liike ja varmasti auttaa joissakin tapauksissa merkittävästikin, kun niitä isoja investointeja suunnitellaan ja mietitään sitä, koska ne ajoitetaan, ja voidaan niihin sitten jo etukäteen varautua.

14.44 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Täällä on puhuttu kunnan verotuloista. Tämähän ei sinänsä lopullisesti vaikuta millään tavalla kuntien verotuloihin. Ne tosiaan jaksottuvat, kun tehdään tasausvaraus myöhemmäksi, mutta kai jokainen euro tulee lopulta verotetuksi. Hallituksen esityksessähän hallitus lupaa tämän ajoitusmenetyksen korvata kunnille. Se on selkeästi esitetty tässä esityksen taloudelliset vaikutukset -kohdassa. Eli tämä ajoitus- ja jaksotuskysymyksen on otettu huomioon hallituksen esityksessä, ja kunnat eivät todellakaan menetä yhtään mitään.

14.44 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa puhemies! Tässä on hyvää keskustelua käyty. Todellakin investointi on tietenkin myöskin kannattavuus- ja rahoituskysymys viljelijöille. Tässä on siis kysymys ennenaikaisesta poistosta, joka sitten tuloutuu pienentyneiden poistojen muodossa. Siinä mielessä juuri tuo kolme vuotta on varsin lyhyt aika tähän, ja sen takia viisi vuotta olisi hyvä, ja siitä todella pitää nyt verojaostossa käydä keskustelu. Tällä tavalla voitaisiin esitystä tässä tilanteessa parantaa, kun meidän todella pitää rohkaista nuoria viljelijöitä, joilla riskit kasvavat, investoimaan, koska vain investoimalla me voimme turvata suomalaisen puhtaan ruoan innovaatiot ja kehittämisen ja kannattavuuttakin pikaisen parantaa.

14.45 Markku Eestilä kok: Arvoisa rouva puhemies! Kaikkien hallituksen esitysten pitää olla sovitettavissa yhteiskunnan kulloinkin vallitsevaan tilanteeseen, ja jos olen oikein käsittänyt, niin Suomeen yleisesti ottaen investoidaan liian vähän. Se kertoo jostakin. Tietysti luottamuksesta, mutta varsinkin maatilataloudessa, jossa — edustaja Satonen hyvin kuvasi tämän — työ ja yrittäminen on hyvin pääomavaltaista ja sen takia investointien tasolla on suuri merkitys, tämä hallituksen esitys oikeastaan on lääke kahteen: tähän, että Suomessa investoidaan liian vähän, ja kun me joudumme maataloudessa joka tapauksessa

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

viemään läpi rakennemuutosta — joka kylläkin on jatkunut jo 20 vuotta, ja maatalous on uusiutunut todella paljon hyvään suuntaan, mutta siitä huolimatta — tällainen tasausvarauksen nostaminen 25 000:een on oikea toimenpide. Mutta kun me otamme huomioon nykyinvestointien koot ja määrät, niin kyllähän tämä 25 000 oikeasti on liian pieni. Eli tämä kritiikki, että sitä pitäisi nostaa, minun mielestäni on täysin oikeutettua, ja ennenhän se on kai ollutkin viisi vuotta. Näitä molempia tulisi vielä tarkastella. Mitä korkeammalla ne ovat ja mitä pitempi on se vuosiaika, sitä enemmän se helpottaa investointien tekoa.

14.46 Eero Suutari kesk: Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä ehdotetaan maatalouden tuloverolakia muutettavaksi niin, että tasausvarauksen enimmäismäärä korotetaan nykyisestä 13 500:sta 25 000:een. Tämä ei vähennä vaan siirtää maatalouden verotusta, niin että investointivähennykset voidaan tehdä sitten etukäteen suurempana. Tämä koskee myös osakeyhtiöitä, ja yhdistettynä tällä tavalla nämä toimivat maatalouden rakennemuutoksen vauhdittajana.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian, ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran 2020 verotuksessa. Tässä on ollut puhetta siitä, että EU olisi kiinnostunut tästä ja että sen takia meidän olisi parempi odottaa vähän aikaa tietoa, onko tämä valtiontuki. Mutta niin kuin täällä keskustelussa on käynyt esille, tämä voitaisiin hyvin tulkita sellaiseksi, että tässä ei ole kysymyksessä valtiontuki, ja sen takia se voitaisiin ottaa käyttöön myös aiemmin kuin vuonna 2020.

Sitten tämä käyttöaika on kolme vuotta tällä hetkellä esityksessä, ja kun tässä on tullut esiin myös viiden vuoden mahdollisuus, sitäkin tulisi mielestäni harkita. — Kiitos.

14.48 Anne Kalmari kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä laki on hyvä ja osa sitä kokonaisuuksien sarjaa, jolla lainsäädännöllisesti yritämme maatalouden tilannetta helpottaa tässä kriisissä. Kaikki ne teot, mitä voimme tehdä, jotta tuotantopanosten hinnat olisivat matalampia, norminpurku ja tämän tyyppiset, ovat tärkeitä, samoin ne teot, joilla ohjaamme toivottavasti seuraavalla CAP-kaudella tukia yhä enemmän aktiiviseen tuotantoon, ja kolmanneksi ja tärkeimpänä se, että markkinamme olisivat reilut. Kaipaisin halpuuttamisen tilalle reiluuttamista, ja taustaksi: PTT:n tuoreimman selvityksen mukaan maitosektorilla teollisuuden rahavirta on pysynyt vuoden 2012 tasolla ja maatalouden ja tuonnin rahavirratt ovat pienentyneet. Sen sijaan kaupan ja ravintoloiden rahavirta on puolestaan kasvanut. Miksi se, joka tekee eniten, saa vähiten?

14.49 Arto Pirttilahti kesk: Arvoisa rouva puhemies! Täällä on todella hyviä puheenvuoroja asiasta käytetty useita. Todellakaan tässä ei ole omastakaan mielestäni, niin kuin ei muidenkaan mielestä, tukielementtiä, vaan todellakin jos varausta jää käyttämättä, niin viimeisenä vuotena se tuloutetaan ja valtio ja kunnat tulevat kyllä omansa sitten saamaan.

Tämä on erinomainen väline tässä pitkän jätteen suunnittelussa, kun mietitään kalustoon, laitteisiin, rakennuksiin ja muihinkin investointia. Meidän maatilojen taseethan ovat huomattavasti kasvaneet viime aikoina: esimerkiksi pelkästään karjarakennuksen rakentamisessa ja käyttöönotossa puhutaan miljoonan euron investoinnista, satikka sitten siihen liittyvissä kalustohankinnoissa. Ne ovat yleensä kymmenientuhansien, 100 000 euron paikkeilla olevia laitteita ja koneita. On erinomainen asia, että tässä on ajatusta nyt nostaa enimmäismäärä 25 000 euroon, mutta itse olisin kyllä jättämässä tämän euromääräisen ka-

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

ton pois ja sitten olisin kyllä kanssa katsomassa tätä viiden vuoden käyttöaikaa, koska tuo kolme vuotta tulee hyvin nopeasti kuitenkin vastaan isoissa investoinneissa.

Tämä tulee todellakin toivottavasti parantamaan suunnittelua nuorilla viljelijöillä ja myös sitten tasaa näitä kuluja eri vuosien osalta, kun on heikompia ja parempia vuosia, niin että voidaan sitä kautta katsoa ja varautua sitten isompiin investointeihin.

Ja yksi asia vielä tässä on se, minkä aikaisemmin mainitsin, että näitä epätaloudellisia ratkaisuja ei tarvitsisi verotuksen kanssa tehdä sitten siinä loppuvuodesta.

14.51 Ville Vähämäki ps: Puhemies! Mistä tässä hallituksen esityksessä loppujen lopuksi on kysymys, on maatalouden investointikyvystä. Tämä hallituksen esitys on hyvä. Se koskee itse asiassa noin 4 800:aa tilaa, jotka pystyvät käyttämään tätä hallituksen esitystä hyödykseen. Suomessa on noin 50 000 aktiivitilaa, joiden puhdas tulo on 21 000. Sitten tämän tasausmaksimin voi tehdä noin 2 800 tilaa, joiden puhdas tulo on noin 100 000.

No, nyt sitten on se kysymys siitä, miksi oikeastaan pitäisi koskea siihen jaksotukseen, miksi se pitäisi muuttaa kolmesta viiteen vuoteen. Aivan sen takia, että tämän jaksotuksen muutoksella tämä hallituksen esitys tulisi koskemaan kaikkia 107 000:ta tilaa. Tämä hyödyttäisi siis kaikkia 107 000:ta tilaa, kun tällä hetkellä tämän esityksen mukaisesti se kohdistuisi vain noin 5 000 tilaan, jotka siitä enimmäin hyödyn saisivat. Kaikkiaan tämä hallituksen hyvä esitys on iso osa hallituksen tekemiä maatalouden kannattavuuspaketteja. Yksi vielä puuttuu, ja se on oikeudenmukainen tulonjakolaki. Me olemme sitä ehdottaneet, ja vasemmistoliitto ja KD kannattivat sitä ehdotusta budjettiäänestyksessä ennen joulua.

Yksi valtava kysymys tulee maatalouden kannattavuuden osalta olemaan se, miten saadaan EU:n yhteinen maatalouspolitiikka ja sen uudistus, miten siinä tulee käymään, miten maatalouden tuet tullaan jakamaan vuosina 2021—27. Niiden ennakkotietojen mukaan, mitkä sieltä ovat tulleet, toisaalta puhutaan joskus, että maat saisivat itse omaa kansallista päätösvaltaa enemmän, se on hyvä, mutta myöskin on tullut moitteita, että edelleen on hyvin monimutkainen mekanismi, millä nämä EU:n maataloustuet jaetaan. Sitten myöskin Suomen nettomaksu saattaa hyvin todennäköisesti kasvaa, toisaalta saannon on ennustettu heikkenevän noin 60 miljoonaa. Mutta tässä tämä maatalouden haaste on.

Tämä hallituksen esitys on hyvä, ja jos vain tähän 10 a §:n 2 momenttiin vielä tehdään pieni muutos ja tätä jaksotusta kasvatetaan viiteen vuoteen — tuolla jaostokäsittelyssä jo ollaan asiaa käsitelty ehdotuksesta — niin tämä vielä tätä esitystä kehittäisi.

14.54 Pertti Hakanen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Vähämäki, kuvasitte äsken äärimmäisen hyvin tämän jaksotuksen merkityksen ja juuri nimenomaan sen, millä tavalla tämä olisi myöskin tasavertaisempi entistä useammalle tilalle. Tätä pitää ilman muuta nyt valiokuntakäsittelyssä, jaostokäsittelyssä vielä pohtia ja arvioida sitä, voisiko sen tähän muuttaa.

Edustaja Pirttilahti toi hyvin esille myös sen, että tässä ei ole mitään pelkoa minkäänlaisesta verojen jäämisestä unhon yöhön, koska jos tasausvarausta ei ole purettu, niin jaksotuksen viimeisenä vuonna se tuloutetaan, ja silloin se tulee yrityksen veron piiriin. Eli nämä huolet ovat täysin turhia.

Mutta haluan korostaa tässä kohtaa vielä sitä, että kyllä tuo toimeenpano nyt olisi kuitenkin tärkeätä saada tästä EU-pelosta huolimatta mahdollisimman nopeasti voimaan, koska yksi elementti, millä me turvaamme kotimaisen puhtaan ruoan tuotannon, on se, että

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

suunnitelmassa oleviin investointeihin pystytään lähtemään valmistautumaan, on myöskin tämä tulontasauksen mahdollisuus, mahdollisuus valmistautua investointivuoteen ja siltä osin rohkaista niitä uusia yrittäjiä, nuoria laajentajia, ja myöskin, kuten edustaja Vähämäki toi esille, tämä tasavertaisuus, entistä useammalle mahdollisuus.

Ne investoinnit ovat erikokoisia, ja maksimimäärien tasausvarauksia ei tavoittele mikään hirveän iso lukumäärä tiloja, vaikka jaksetaan pidempäänkin. Mutta ne investoinnit kuitenkin aina kartoitetaan tilakokoon ja itselle sopivaksi, ja silloin se myöskin antaa sen mahdollisimman maksimaalisen hyödyn yrittäjälle, tilalle. Ja ennen kaikkea juuri siksi, että me voimme vastata siihen kysymykseen, onko meidän tuleville sukupolvillemme koitimaista ruokaa tarjolla, avustetaan myöskin tällä lainsäädäntötyöllä siihen tulevaisuuden tekoon.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi biopolttoöljyn käytön edistämisestä, biopolttoaineiden käytön edistämisessä liikenteessä annetun lain muuttamisesta sekä biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 199/2018 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 29/2018 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

14.56 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Esitän vastalauseen 2 mukaisen ehdotuksen lakiehdotusten hylkäämisestä.

Toteutuessaan tämä esitys tulisi merkittävällä tavalla lisäämään niin lämmityksen kuin liikenteen kustannuksia maassamme. Perussuomalaisten mielestä asuminen ja liikenne päinvastoin maksavat Suomessa jo liikaakin. Ainakaan lisäkustannuksia ei voida mitenkään hyväksyä, kun kustannuksia päinvastoin pitäisi alentaa.

14.56 Lauri Ihalainen sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan hyväksyttäväksi mietintöön liittyvät vastalauseen 1 mukaiset kolme lausumaa.

14.56 Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Lain ensimmäisessä käsittelyssä käytiin jo laajaa keskustelua lain sisällöstä ja ylipäätään biopolttoaineisiin ja liikenteen päästövähennyksiin liittyvästä tematiikasta, ja sen lisäksi esiteltiin myös nämä vastalauseen 1 mukaiset lausumat, joten kannatan siis edustaja Ihalaisen esittämiä vastalauseen 1 mukaisia lausumia, jotka käsittelevät sekoitevelvoitteen tarkistamista lain voimassaolokaudella ja sekoitevelvoitteen kehittämistä synteettisten polttoaineiden osalta tekniikan ja määritel-

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

mien kehittyessä, sekä kolmatta lausumaa öljykattiloiden remonttituesta sosiaalisin perustein.

14.57 Olli Immonen ps: Arvoisa puhemies! Perussuomalaisten eduskuntaryhmä on suhtautunut jossain määrin kriittisesti nyt tehtyihin esityksiin. Kuten tässä edustaja Mäkelä edellä toi esiin, niin tällä muutoksella tulee valitettavasti olemaan vaikutuksia polttoaineiden hintojen nousuun sekä sitä kautta liikkumisen kallistumiseen sekä teollisuuden ja yritysten kilpailukykyyn. Lisäksi uudistuksesta koituu haittaa myös maataloudelle sekä niille suomalaisille, jotka asuvat öljylämmitteisissä taloissa.

Muutoinkin näemme, että hallituksen esitys on ennenaikainen, koska RED II -esitys ei ole vielä valmistunut, ja on melko varmaa, että tässä yhteydessä joudutaan muuttamaan kansallista lainsäädäntöä joka tapauksessa.

Arvoisa puhemies! Vastalauseessa esitettyjen perusteluiden pohjalta kannatan edustaja Mäkelän tekemää hylkäysesitystä.

14.59 Arto Pirttilahti kesk: Arvoisa rouva puhemies! Jälleen on toisessa käsittelyssä hallituksen erinomainen esitys, millä me saavuttaisimme vuoden 2030 jakeluvelvoitteet biopolttoainejakeluvelvoitteen osalta. Eli se nostetaan 30 prosenttiin ja sitten 10 prosenttiin myös lämmityspolttoaineissa ja työkoneissa.

Tässä todellakin yksi osa on se, että öljylämmitystaloudet tulevat tämän piiriin, ja siinä nähdäänkin näin, että niihin ei kannattaisi käyttääkään enää nestemäisiä toisen polven tai ensimmäisenkään polven biopolttonesteitä vaan hakea niille muita lämmitysratkaisuja, kuten geoterminen lämmitys tai siihen liittyvä tai polttoenergian käyttö. Sitä vartenhan mietinnössä on myös talousvaliokunnan esitys, että tulisikin arvioida pienituloisille suunnatut energiakorvausavustuksia ja rahastojärjestelmiä.

Tässä jakeluvelvoitteet nähdään erittäin tehokkaaksi ja nopeaksi tavaksi päästövähennysvelvoitteen saavuttamiseksi, ja talousvaliokunta yhtyy ehdotuksen osalta perusajatuksen siitä, että kunnianhimoisilla biopolttoaineita koskevilla velvoitteilla voidaan luoda kannusteita biopolttoaineiden kehittämiseksi, valmistukselle taikka niihin liittyville investoinneille. Tämä järjestelmähän on luonut jo muun muassa meidän valtioneuvoston Nesteelle mahtavat mahdollisuudet lähteä jalostamaan erityyppisiä biopolttoaineita, ja sen rinnalle meille on tullut nyt useita muitakin yrityksiä Suomeen.

Biopolttoaineiden pohja on metsäpohjaista tai jättepohjaista. Meillä talousvaliokunnassa käytiin keskustelua myös siitä, että uudet synteettiset polttoaineet tulisi huomioida tähän mukaan. Siinä vaiheessa, kun RED II -pääöstä eli uutta listausta uusista biopolttoaineista tehdään vuonna 2021, on tärkeää, että mukana ovat myös ne synteettiset polttoaineet, mitkä siihen mennessä on kehitetty tai mitä ollaan kehittämässä.

Näen, että tämä tuleva jakeluvelvoite mahdollistaa meillä polttomoottoriautojen ja -teknologian pitkän iän vielä eteenpäinkin. Kun katsotaan nämä toisen sukupolven biopolttoaineet ja lisäksi katsotaan synteettiset, niin tämä antaa vielä pitkästi elinikää meidän polttomoottoriautoillemme, ja saamme sitä kautta myös mahtavan mahdollisuuden käyttää fossiilittomia polttoaineita.

15.01 Hanna Kosonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä jakeluvelvoite biopolttoaineiden osalta on tärkeä osa meidän päästövähennyksiämme liikenteen puolella, ja kuten

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

tässä salissa varmasti kaikki tietävät, erityisesti liikenteen osalta tämä tulee olemaan haasteellinen urakka.

Meidän täytyy ottaa kaikki toimet käyttöön, ja jakeluvelvoite on yksi niistä. Kuten tässä hyvin äskeisessä puheenvuorossa kuultiin, myös nämä uudet synteettiset aineet on saatava mukaan, jotta meillä todella on tämä koko paletti ja kaikki mahdollisuudet sitten varmasti mukana vaihtoehtoissa. Ei pidä jättää näitä eri teknologioita käyttämättä.

Suomen autokanta uudistuu hyvin hitaasti, ja siksikin tämä biopolttoaineiden jakeluvelvoite on tärkeä asia nimenomaan Suomelle. Näkisin tärkeänä sen, että seuraavalla hallituskaudella todella satsattaisiin biokaasun käytön lisäämiseen sillä tavalla, että se olisi mahdollista meille eri puolilla Suomea asuville. Se vaatii sitä, että täytyy saada investointeja biokaasulaitoksiin ja sitten näitä tankkausasemia laajasti eri puolille Suomea, jotta sitten biokaasuautolla päästään ajelemaan.

Sähköistyminen on aivan selvä asia. Sekin on tulossa liikenteen puolelle, mutta päästöjen nopean vähentämisen osalta on merkittävä asia, että tämä jakeluvelvoitelaki nyt tässäkin etenee.

15.03 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys, joka nyt on toisessa käsittelyssä — ja talousvaliokunta on antanut siitä erittäin hyvän mietinnön — on mielestäni yksi tämän kauden merkittävimpiä lakeja ympäristön kannalta.

Keskustelu siitä, millaisilla autoilla tässä maassa ajetaan tällä hetkellä ja mennäänkö vain heti välittömästi sähköautoihin: ajatuksena se on aivan järjetön, että lähdettäisiin olemassa olevaa autokantaa radikaalisti muuttamaan nopeasti. Linja, jonka hallitus on valinnut lisäämällä liikennepolttoaineisiin biojaetta, on aivan oikea ja erittäin perusteltu. Ajatelkaapa, hyvät edustajakollegat, sitä, että Suomen teillä liikkuu tällä hetkellä esimerkiksi viisi vuotta vanhoja eurooppalaisvalmisteisia dieselhenkilöautoja, jotka kuluttavat vähimmillään alle viisi litraa sadalla kilometrillä. Itsekin ajan sellaisella autolla, ei ole tosin eurooppalaisvalmisteinen, jolla kesäaikaan pääsee kevyesti alle viiden litran sadalla kilometrillä. Kun niiden kohdalla lisätään nyt dieseliin tätä biojaetta reilusti, niin on vaikea kuvitella, mistä löytyisi se ympäristöystävällisempi auto. Jos lähdettäisiin vaikka hienoja sähköautoja tekemään, niin sen auton valmistuksessa käytetään valtava määrä luonnonvaroja, ja sitten jos minä sähköauton ostaisin ja tehtäisiin kivihiihellä sähkö, kivihiihellä vasta painellaan, niin kylläpä siinä luonto laulaa hoosiannaa sinä päivänä, kun tällainen pöljyys tehtäisiin.

Elikkä Suomen valitsema linja tässä on aivan oikea. Tuomme liikennepolttoaineisiin biojaetta koko ajan lisää, ja se biojae on suomalaista alkuperää. Tämä on todella viisas tie. Sitten samalla voimme hyödyntää näiden ihmisten olemassa olevat autokannat niin, että kun joku eläkeläispariskunta tuolla Ilomantsissakin ajelee kauppaan vanhalla autolla, vanhalla Toyota Corollalla, joka kuluttaa hyvin vähän bensaa, ja siinä on se 30 prosenttia biojaetta jo 2029, niin varmasti ette löydä tästä maasta ympäristöystävällisempää autoa kuin se auto on. Ihmiset pitävät ne autonsa ihan varmasti kunnossa, ja ne osataan korjata.

Sitten on tämä sähköautohössötys, jolla muka korvattaisiin nämä kielletyt polttomootorit, mitä demarit ovat esittäneet. Kyllä sitä kaikenlaisia esityksiä tekee, mutta ajattelu on jäänyt aika vähälle siinäkin esityksessä. Nimittäin, ajatelkaapa sitten tilannetta, jos me nämä polttomootorit kieltäisimme: mitä tehtäisiin työkoneille? Se on ajatusmaailmana aivan täysin kammottava. Meidän työkoneemmehan kaikki käyvät 99,9-prosenttisesti die-

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

selmoottoreilla: kaivinkoneet, metsäkoneet, kuorma-autot ja niin edelleen. Näin ollen tämä on aivan äärimmäisen hyvä tie, minkä Suomi on valinnut, ja tätä tietä pitää jatkaa.

Lopuksi, arvoisa puhemies: Toivoisin, että tähän ympäristökeskusteluun saataisiin myös se järki, että tässäkin asiassa, niin kuin tuossa edellä käsitellyssä maataloutta koskevassa asiassa, pitäisi jonkun ruveta ajattelemaan suomalaisilla aivoilla. Meillä itsellämme on tässä maassa mahdollisuudet hoitaa luontoa ja näitä biojakeita sun muita hyviä asioita niin, että me suomalaiset hyödynnemme. Jos me lähdemme näitä kovia ulkomaalaisia sähköautoja tänne röijäämään, niin maksamme tästä maasta rahaa paljon ulos emmekä saa itse siitä juuri mitään hyötyä, paitsi sen, että kivihiihellä tehty sähkö [Puhemies koputtaa] menee paremmin kaupaksi.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Pysytään puhujalistassa.

15.06 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Sen verran vielä kommentoin näitä äskeisiä, lähinnä keskustalaisten pitämiä puheenvuoroja, että totta kai on hyvä ja oikein, että jos meillä biopolttoainetta syntyy jonain sivutuotteena tai sitä muuten tuotetaan, niin sitä käytetään. Siinä ei ole mitään vikaa. Mutta näissä puheenvuoroissa ei ole huomioitu sitä, että tästä koituu kustannuksia ja polttoaineen hinnan nousua, minkä tämä hallituksen esityskin kyllä tunnustaa, itse asiassa meidän puolueemme näkemyksen mukaan jopa sitä kustannusten nousua vähättelee. Miksei tätä kustannuspuolta oteta esiin ollenkaan puheenvuoroissa?

15.07 Eero Suutari kok: Arvoisa puhemies! Edustaja Hoskosen puheenvuoro innosti puhumaan tästäkin asiasta, kun olen kuitenkin asiasta kiinnostunut ja ottanut selvää.

Kyllä se kuitenkin niin on, että sähköllä liikkuminen, autojen liikkuminen sähköavusteisesti, on tätä päivää. Se on ympäristöystävällistä esimerkiksi uusimman Tekniikan Maailman tutkimuksen mukaan, missä tutkittiin nimenomaan suomalaisen energiantuotannon tilaa tällä hetkellä, ja se on menossa enemmän ympäristöä vähemmän kuormittavaan suuntaan tulevaisuudessa. Kun tällä hetkellä verrataan esimerkiksi hybridiautoa ja sitten tavallista dieselautoa tai bensa-autoa, niin kolmen vuoden jälkeen se hybridiauto on ympäristön kannalta parempi kuin polttomoottori, jossa ei ole sähköavusteisuutta.

Sitten myös näistä työkoneista ja muista. Meillähän on liikenteessä jo tällä hetkellä sekä metsäautoissa, kuorma-autoissa että myös maansiirtoautoissa uusi kotimainen innovaatio, jota on nyt semmoinen vajaa kaksi vuotta myyty, joka on hybridiauto. Siinä yli 900 hevosvoimaa saadaan aikaan sillä, että normaalin 650-hevosvoimaisen moottorin lisäksi tulee sähkömoottori, joka vääntää niin, että päästään joka paikasta pois, ja sen polttoaineen kulutus on huomattavasti pienempi. Elikkä minä kyllä ottaisin käyttöön nämä sähköinnovaatiot mahdollisimman pian.

15.08 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Suutarille kiitoksia hyvästä puheenvuorosta. Juttuhan on niin, että me kaikki tiedämme tällä hetkellä, että joka ainoa maailman autotehdas, suurimmat autontuottajat, tiedemiehet... Tiedän, että esimerkiksi Yhdysvalloissa monessa yliopiston tutkimuslaitoksessa siellä Massachusettsin yliopistossa, MIT:ssä, tehdään valtavaa tutkimusta nimenomaan tämän sähköautotekniikan kehittämiseksi. Samoin kaikki tutkimuslaitokset, autotehtaiden omistamat laitokset, tekevät valtavia investointeja. Siellä tutkitaan sähköautojen kannattavuuden parantamista, akkuteknologian parantamista ja niin edelleen. Elikkä se tekniikka tulee sieltä mukaan ihan varmasti.

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

Ei Suomen valtion kannata hyppiä eikä yhtään euroa rahaa työntää ylimääräistä sinne, ei tarvitse sitä tehdä. Odotetaan rauhassa, tuotetaan omia biopohjaisia polttoaineita liikenteeseen, annetaan ihmisten ajaa niillä vanhoilla Corolloilla ja diesel-Golfeilla. Ne ovat aivan älyttömän hyviä autoja. Jos 4 litraakin dieseliä se diesel-Golf syö kesäkelissä ajaessa, niin rohkenen väittää — jos joku puheeni kuulee tuolla tiedemiespiireissä, niin toivon, että lähettää minulle sähköpostiin laskelman, miksi tämä 4 litraa kuluttava auto olisi se onnettomin vaihtoehto tässä ilmastopolitiikassa — että se on tällä hetkellä Suomen ja koko maailman kannalta erittäin hyvä, että käytämme ne vanhat koneet rauhallisesti loppuun.

Ainahan niissä ensimmäisissä sähköautomalleissa, missä tahansa uudessa automallissa, on lapsenvikoja, mutta kun menemme kymmenen vuotta eteenpäin — tämänkin nyt pöydällä olevan lakiesityksen tähtäinpiste on 2029, siihen on kymmenen vuotta aikaa — niin ihan varmaan silloin, kun tämä laki menee vanhanaikaiseksi, eli 2029 joulukuun viimeinen päivä, meillä on jo semmoisia välineitä, sähköautoja, tässä maassa, jotka tulevat pikkuhiljaa syrjäyttämään polttomootoriautoja, ja se on aivan terve kehitys. Sinne ei valtiovallan kannalta mennä härkkimään. Autoteollisuus näkee erittäin suurta intoa tässä asiassa, ja valtavia rahamääriä sijoitetaan tutkimukseen ja tuotekehitykseen. Esimerkiksi tänä päivänä — hän löytyy jo markkinoilta hybridejä, joissa on polttomoottori, bensalla toimiva moottori, ja sitten se ylimääräinen syntyvä sähkö kerätään akkuihin, ja niillä pääsee sitten esimerkiksi bensankulutus laskemaan hyvinkin alas kaupunkiliikenteessäkin. Tämä on sitä tulevaisuutta, mutta ei tässä kannata minun mielestäni paniikkiin mennä. Tämä hallituksen esitys, joka nyt hyväksytään talousvaliokunnan mietinnön pohjalta, on oikea tie, tätä Suomen pitää tukea.

15.11 Arto Pirttilahti kesk: Arvoisa rouva puhemies! Todellakin, sähköteknologia tulee moottoreihin, mutta tässä kuitenkin mietitään, että tänä vuonna hankittu auto olisi vielä 20 vuoden päästä käyttökuntoinen ja vielä käytettävissä ja kuinka pitkään me voimme niillä ajaa. Itse näen, että nämä toisen sukupolven biopolttoaineet ja synteettiset polttoaineet tuovat vielä mahdollisuuden näitten polttomootoriautojen pitkäaikaisempaankin käyttöön. Mutta on aivan totta, että sähkö tulee rinnalle ja sähkö on monessa varmaan hyvä. Esimerkiksi, kun mietitään näitä kaksipyöräisiä, polkupyöriä tai moottoripyöriä: me kävimme juuri moottoripyörämessuilla katsomassa, että kaupunkiliikenteen osalta on tämä sähköistäminen varmaan aika helppo tehdä, mutta pitkän matkan ja kylmien olosuhteiden osalta tässä ajassa ei ehkä vielä ihan täysin olla siinä hintaluokassa, missä normaali perhe voisi tällaisen sähkölaitteen ostaa.

Edustaja Mäkelä otti esille, että onko arvioitu tätä kustannustason nousua. Liikennevaliokunta on todellakin pohtinut sitä ja biopolttoaineiden hinnan kehitystä ja myös saatavuutta ja epävarmuustekijöitä siihen, ja niitä tulee tarkastella, se on aivan totta, mutta huomauttaisin, että suurin osa tälläkin hetkellä polttoaineen hinnasta on veroja. Jos näitä tarkastellaan, niin siinä pitää myös valtionkin sitten omalta osaltaan pohtia, mikä on fossiilisen polttoaineen hinta ja mikä on biopolttoaineen hinta ja niitten verotussuhde.

15.13 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Siitä olen yhtä mieltä edellisten puhujien kanssa, että kyllä sähköauton tekniikan kehitystä vielä kannattaa jonkun aikaa odottaa. Se ei ole vielä ihan näihin olosuhteisiin valmista, mitä meillä täällä Suomessa on. Eikä mielestäni myöskään valtion tule suosia mitään tiettyä teknologiaa tukipolitiikallaan tai sanktioillaan, vaan yhteiskunnan pitää olla mahdollisimman teknologianeutraali.

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

Sitä ajatusta nostaisin kuitenkin esiin, että mihin tämä mahdollinen biopolttoaine, jota maassa tehdään, tulisi loppujen lopuksi mielekkäimmin käyttää. Käytetäänkö se pistekulutusena yksittäisissä autoissa, ajoneuvoissa, vai saataisiinko sille parempi hyötysuhde, jos se käytettäisiin esimerkiksi sähkön tai lämmön tuotantoon voimaloissa? Meillä on valmis sähköverkko, jota pitkin sen sähkön pystyy siirtämään, ja maamme ei ole energian suhteen läheskään omavarainen tälläkään hetkellä, eli joka tapauksessa kotimaista energiatuotantoa tarvitsisi lisätä meillä, ettemme olisi Venäjän tuontisähköstä riippuvaisia pakkasella. Eli sinnekö se biopolttoaine laitetaan, vai autoihin? Ei sitä kuitenkaan rajattomasti ole.

15.14 Eero Suutari kok: Arvoisa puhemies! Kommentoisin vielä tästä, että sähköautot eivät olisi vielä valmiita. No, täytyy sanoa, että silloin kun on kysymyksessä täyssähköauto, niin varmasti on haasteita paitsi siellä oikosulkumoottorissa myös muualla. Mutta esimerkiksi sata vuotta sitten sähköautojen osuus oli suurempi kuin ottomoottoriautojen osuus. Sähköauton suurin kilpailija oli höyryauto siihen aikaan.

Jos ajatellaan oikosulkumoottorin huoltoa ja vikaantumista, niin nehan ovat, voisi sanoa, paljon vähemmän huoltoa tarvitsevia kuin esimerkiksi ottomoottorit. Oikosulkumoottorilla ei ole huolto-ohjelmaa. Esimerkiksi hybridiautossa huolletaan pelkästään se ottomoottori ja niin pois päin. Elikkä teknologia on kyllä kehittymässä hyvään suuntaan, ja minä ainakin kannatan sitä, että valtio ottaa positiivisen kannan siihen, mikä tulevaisuudessa on teoreettisesti se vähiten kuormittava vaihtoehto ympäristölle.

15.15 Arto Pirttilahti kesk: Arvoisa rouva puhemies! Vielä edustaja Mäkelälle: Me käsittelemme liikenteen jakeluvelvoitteita, ja itse näen sen siten, että nestemäiset polttoaineet, kaasumaiset polttoaineet ja siihen liittyvät, muun muassa tulevat metanolit tai ammoniakkipohjaisetkin polttoaineet, ovat mahdollisia. No, voimme myös käyttää kiinteitäkin, mutta sitten mennään tähän häkääutotekniikkaan. Eli näen, että se karkeampi teknologia ja biopolttoaineet voidaan käyttää lämpölaitoksissa, ja käytetään nestemäiset ja korkean jalostusasteen biopolttoaineet liikenteessä.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Armenian tasavallan välisen kokonaisvaltaisen ja tehostetun kumppanuussopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 270/2018 vp

Valiokunnan mietintö UaVM 14/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 270/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 86/2018 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 37/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 37/2018 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

15.16 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Tämä liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö sisältää sellaisen harvinaislaatuksen seikan, että valiokunta esittää useiden hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hylkäämistä. Näin siis yksimielisesti jopa hallituksenkin edustajien toimesta. Tässä on kyse takseista ja taksamittareista, ja näitä muutoksia ei nyt sitten olla viemässä eteenpäin. Tämä toki mahdollisti mietinnön viemisen eteenpäin yksimielisenä. Uskon, että taksamittariasiassa olisi myöskin vastalauseita nähty, jos sitä olisi sellaisenaan lähdetty viemään eteenpäin.

On tietenkin kannatettavaa, että puolivalmiita lakiesityksiä ei edistetä. Tässä tulee kuitenkin mieleen, olisiko näin ollut viisasta toimia jo alkuperäisenkin taksiuudistuksen suhteen. Kuten nyt tässä näemme, ei siitä taksiuudistuksesta tällaisellakaan puuhastelulla hyvää saada. Entinen järjestelmä ei ollut rikki, sitä lähdettiin korjaamaan, ja nyt sitten saadaan korjata järjestelmää, joka todellakin on rikki. Tämä hallitus tuskin asialle mitään tekee, mutta seuraavalle hallitukselle kyllä ehdottaisin tämän taksiuudistuksen vakavaa mietintää tai jopa sen perumista.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 86/2018 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta yhti valiokunnan ehdotukseen hallituksen esitykseen HE 86/2018 vp sisältyvien 2.—4. lakiehdotuksen hylkäämisestä. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 304 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 318/2018 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 38/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 318/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 13/2018 vp

Valiokunnan mietintö PuVM 3/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 13/2018 vp sisältyvien 1.-9. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hankintayksiköiden ja elinkeinonharjoittajien sähköisestä laskutuksesta

Hallituksen esitys HE 256/2018 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 30/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 30/2018 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

15.19 Arto Pirttilahti kesk: Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyn alla meillä on laki hankintayksiköiden ja elinkeinonharjoittajien sähköisestä laskutuksesta. Laki perustuu Euroopan direktiiviin, jota laitetaan kansallisesti tässä toteen.

Hankintayksiköt velvoitetaan ottamaan vastaan ja käsittelemään sähköisiä laskuja hankintalainsäädännön soveltamisalaan kuuluvissa hankinnoissa. Uutta lakia ei kuitenkaan sovellettaisi, jos laskun käyttö voisi paljastaa salassa pidettäviä tietoja tai vaarantaa valtion keskeisiä turvallisuusasetuksia. Ehdotetulla lailla pyritään edistämään julkisten hankintojen digitalisaatiota ja vauhdittamaan taloushallinnon sähköistymistä myös yksityisellä sektorilla luomalla tähän kannustava säädösviitekehys.

Tietenkin tässä on ollut muutamia puutteitakin. On ollut aikaisemmin esimerkiksi tietosisällön puutteita ja järjestelmän yhteensopimattomuutta, joita tässä laissa yritetään myös parantaa.

Lain vaikutuksista. Meillä oli keskusteluja valiokunnassa ja asiantuntijakuulemisissa siitä, millaiset pienten toimijoiden mahdollisuudet ovat lähteä näihin hankintakilpailutuksiin mukaan. Valiokunnassa todettiin ja selvityksen perusteella todettiin, että markkinoilla on yhä enenevässä määrin myös mikroyrityksille tarjottavia ja skaalattavia palveluita, joten valiokunnan sääntelyä puoltavaan kantaan on osaltaan vaikuttanut myös käsitys, että prosessien sähköistyminen tuonee myös tehokkuushyötyjä suhteessa eniten juuri pienille yrityksille ja toimijoille, joiden hallinnossa ei ole helposti saavutettavissa skaalaetuja esimerkiksi paperilaskujen käsittelyn ulkoistuksilla.

Talousvaliokunta pitää erittäin tärkeänä, että uuden sääntelyn vaikutusta seurataan ja näiden havaintojen pohjalta arvioidaan, tulisiko soveltamisalaa tai velvoittavuuden astetta muuttaa nyt ehdotetun mukaisesta. Eli otimme myös huomioon tämän pienten yritysten

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

huolen, mikä tuli vahvasti valiokunnassa esille, mutta toteamme sen todellakin, että palveluja on saatavissa eikä tämä tule estämään pienyrityksiä lähtemästä julkisiin hankintoihin mukaan.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 256/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta ja jätelain 148 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 247/2018 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 19/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 19/2018 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

15.22 **Satu Hassi vihr** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä ympäristövaliokunnan mietintö on yksimielinen. Asia, jota mietintö koskee, eli avustukset pilaantuneiden maa-alueiden puhdistamiseksi, muistuttaa siitä, miten kalliiksi voi tulla ympäristönsuojelun laiminlyönti, koska siitä usein sitten jälkikäteen lankeaa kallis lasku, kuten on laita pilaantuneiden maa-alueiden kohdalla.

Suomessa sellaisia alueita, joiden maaperä on todettu tai joiden maaperää on epäilty pilaantuneeksi, arvioidaan olevan yli 23 000. Niiden maaperässä on niin paljon haitallisia aineita, että alueet voivat aiheuttaa haittaa terveydelle ja esimerkiksi pohjavesille. Näistä lähes 4 900 aluetta on jo kunnostettu, mutta yli kolme neljäsosaa siitä alkuperäisestä määrästä on edelleen vielä kunnostamatta. Tärkein syy tähän hallituksen lakiesitykseen on se, että nykyinen avustusjärjestelmä ei aivan vastaa valtionapua koskevan lainsäädännön eikä perustuslainkaan vaatimuksia. Avustuksia näiden maa-alueiden kunnostamiseen on annettu pääasiassa Öljysuojarahastosta ja valtion jätehuoltojärjestelmästä — Öljysuojarahastosta tietysti ensisijaisesti öljyllä pilaantuneiden alueiden, kuten entisten polttonestejakeluasemien, kunnostamiseen.

Ympäristövaliokunta toteaa, että hallituksen esitys on tarpeellinen ja kannatettava mutta että tällä ei sinänsä tätä ongelmaa ratkaista, koska ei ole näköpiirissä muutosta siihen määrärahasoon. Valiokunta esittää hallituksen esityksen pykäliin muutamaa muutosta, joista merkittävin korjaa sen ehkä lakiesityksen valmistelussa huomiotta jääneen asian, että jos aivan hallituksen esityksen mukaisena laki hyväksyttäisiin, niin kunnat eivät voisi enää saada avustusta sellaisten vanhojen kaatopaikkojen kunnostamiseen, joissa kunta on sinänsä vastuussa alueen pilaantumisesta. Mutta koska aikoinaan on toimittu silloisten lakien mukaisesti, valiokunta katsoo, että ei olisi kohtuullista evätä kunnilta mahdollisuutta val-

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

tionavustuksen saamiseen kaatopaikan alueen kunnostamiseksi, ja tämän asian selkiyttämistä valiokunta ehdottaa pykälään.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 247/2018 vp sisältyvien 1.—2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lääkelain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 267/2018 vp

Valiokunnan mietintö StVM 30/2018 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 267/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtiontakauksista maatalojen maksuvalmiuslainnoille

Hallituksen esitys HE 316/2018 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 21/2018 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

15.26 Arto Pirttilahti kesk: Arvoisa rouva puhemies! Lakiehdotuksen tarkoituksena on parantaa maatalojen maksuvalmiutta tilanteessa, jossa maatalouden toimintaympäristö on poikkeuksellisten sääolosuhteitten ja taloudellisen taakan vuoksi heikentynyt.

Todellakin meillä on kaksi erittäin huonoa satovuotta takana, ja on erinomainen asia, että hallitus on lähtenyt ottamaan tähän otetta, millä tavalla saataisiin heikentyneen taloudellisen tilanteen omaaville maataloille rahoitusta. Ymmärrän sen myös tästä talousvaliokunnan näkökulmasta, että me olemme kiristäneet paikallispankkien ja yleensäkin pankkisektorin riskirahoitusasioita ja sitä, että on ehkä vaikeampaa saada vielä niistä rahoitusta, jos omat asiat eivät ole kunnossa. On erinomainen asia, että valtio lähtee tässä vaiheessa mukaan tukemaan näitä yrityksiä.

Tässä on esityksenä, että tämä tulisi toimeenpanna ennen vuoden 2019 kevättä. Olen aivan samaa mieltä, että tulisi kiirehtiä tämän lain voimaantuloa, että saataisiin tuonne kentälle tämä rahoitusmahdollisuus käyttöön.

Pöytäkirja PTK 153/2018 vp

Lisäksi oli erinomainen asia se, että tämä tuli maatilatalouden lisäksi tukemaan myös turkistuotantoa, koska yhtä lailla nämä satovahingot ovat vaikuttaneet sinnekin taloudellisesti heikentävästi.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 316/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 2 a luvun 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 271/2018 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 15/2018 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 271/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

14. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on keskiviikkona 6.2.2019 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 15.28.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola